

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی

اساتید درس: دکتر پوران اخوان اکبری

رشته و مقطع: کارشناسی مامایی

پیش نیاز درس: ندارد

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تاریخچه رشته مامائی و اخلاق و مقررات حاکم بر رشته مامایی

شرح درس: در این درس دانشجویان با تاریخ مامایی ایران و جهان -سیر تحولات حرفه در طول چند قرن اخیر تشکیل سازمانها و انجمن های مرتبط با حرفه با موضوعات و مسائل اخلاقی مقررات و قوانین در مامایی و مسئولیتهای قانونی ماما- مجازات مربوطه در صورت تخلفات و نیز حقوق سلامت باروری آشنا می شوند .

الف: طرح دوره (Course plan) :
جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
۱)	معرفی درس - آشنایی با تاریخچه مامائی در جهان و ایران، سیر تحولات مامایی	دکتر اخوان اکبری
۲)	حرفه مامایی /آموزش مامایی و سطوح آن، اداره و تشکیلات مامائی در ایران	دکتر اخوان اکبری
۳)	آیین نامه ها و دستورالعمل های مامایی، سازمان ها و انجمن های مامایی و قانونی مرتبط با حرفه	دکتر اخوان اکبری
۴)	اخلاق ، اخلاق حرفه ای در علوم پزشکی و قوانین و مقررات حرفه ای و بین المللی اخلاق ، اخلاق در مامایی، جوانب قانونی کارمامایی	دکتر اخوان اکبری
۵)	کدهای بین المللی اخلاق مامایی، جنبه قانونی کار مامائی: در ارتباط با حرفه و شغل (مجوز کار مامائی- حدود وظائف و اختیارات) ،قصورات و خطاهای پزشکی، تخلفات و جرایم شغلی در مامایی	دکتر اخوان اکبری
۶)	منشور حقوق بیمار در ایران و جهان، حقوق باروری	دکتر اخوان اکبری
۷)	گزارش نویسی در مامایی	دکتر اخوان اکبری
۸)	مامایی در دنیا و کشورهای مختلف	دکتر اخوان اکبری
۹)		
۱۰)		
۱۱)		
۱۲)		
۱۳)		

		(۱۴)
		(۱۵)
		(۱۶)

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی
 آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
 نجه ارزشیابی: تکمیل (میان ترم) تکمیل (پایان ترم)

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۱۰	۲
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۵	۵
آزمون های کلاسی و میان ترم	۱۵	۳
امتحان پایان ترم	۵۰	۱۰
جمع کل	٪ ۱۰۰	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

۱. اخلاق مامایی، فاطمه واثق، فاطمه نوغانی، نشر حیدری ۱۳۹۹
۲. تاریخ اخلاق و مقررات مامایی. انتشارات بشری، ۱۳۹۴.
۳. آئین نامه تعیین حدود صلاحیت ماماهاى کارشناس و کارشناس ارشد، وزارتی
۴. دستورالعمل های وزارتی مرتبط با حرفه مامایی
۵. آیین نامه تاسیس مرکز مشاوره مامایی
۶. منشور حقوق بیمار در ایران، ابلاغیه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۸۸
۷. بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۲۲
۸. بارداری و زایمان چهار جلدی دکتر سیمبر ۱۴۰۰

ب: طرح درس (lesson plan) :

شماره جلسه : ۱		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: تاریخچه مامایی در جهان و ایران / سیر تحولات حرفه مامایی تدوین: گروه مامایی/ اخوان اکبری هدف کلی: آشنائی دانشجویان با تاریخچه و سیر تحولات مامایی				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطة یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی بحث گروهی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	دانش	شناختی	سیر تحولات مامائی و زنان از ابتدای زندگی بشر را توضیح دهد .	۱
					دانش	شناختی	مامایی قبل و بعد از اسلام را توضیح دهد.	۲
					دانش	شناختی	سیر تحولات مامایی در قرون وسطی و رنسانس را در اروپا شرح دهد.	۳
					دانش	شناختی	با سیر تحولات مامایی در ایران آشنا شود.	۴
					درک و فهم	شناختی	تب زایمانی و تاریخچه آن را شرح دهد.	۵

شماره جلسه : ۲		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: حرفه مامایی / آموزش مامایی و سطوح آن تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجویان با حرفه مامایی، رسالت و اهداف رشته مامایی و سطوح آن آشنا شود.				
شماره	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	هدف و رسالت رشته مامایی را توضیح دهد .	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	توانمندیهای مورد انتظار از ماماها را بیان کند.	شناختی	دانش					
۳	با مقاطع مختلف رشته مامایی و گرایش های سطوح ارشد و دکترا آشنا شود.	شناختی	دانش					
۴	اداره و تشکیلات مامائی در ایران و سابقه آن را شرح دهد.	شناختی	دانش					
۵	فرصت های شغلی مورد انتظار برای ماماها را تشریح کند.	شناختی	درک و فهم					

شماره جلسه : ۳		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: آیین نامه ها و دستورالعمل های مامایی تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو با آیین نامه ها و دستورالعمل های مامایی، سازمان ها و انجمن های مامایی و قانونی مرتبط با حرفه آشنا شود.				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	با آیین نامه های رشته مامایی آشنا شود.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	حدود اختیارات و وظایف قانونی کارشناس مامایی را بیان کند.	شناختی	دانش					
۳	نحوه تاسیس مرکز مشاوره مامایی را بیان کند.	شناختی	دانش					
۴	با انواع سازمان های ملی و بین المللی مامایی و اهداف آنها آشنا شود.	شناختی	دانش					
۵	سازمان نظام پزشکی و اختیارات و حمایت های سازمان از مامایی را بشناسد.	شناختی	دانش					
۶	وظایف و حدود اختیارات تشکل های مختلف مامایی در کشور شامل انجمن علمی ، جمعیت مامایی و ... و را شرح دهد.	شناختی	درک و فهم					

شماره جلسه : ۴		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: اخلاق و قوانین در مامایی تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو با اخلاق حرفه ای در مامایی، قوانین و مقررات حرفه ای و بین المللی اخلاق وجوانب قانونی کار مامایی آشنا شود.				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	اخلاق را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	نظریه های مختلف فلاسفه در مورد اخلاق را توصیف کند.	شناختی	دانش					
۳	مقررات مربوط به اخلاق در مامایی و جوانب قانونی حرفه مامایی را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۴	با قوانین بین المللی مامایی آشنا شود.	شناختی	دانش					
۵	تعهدات اخلاقی (تقوا-ایمان-ایثار-تعهد و مسئولیت پذیری راستی در گفتار و رفتار-فروتنی و تواضع اخلاق در عمل-ادب و خویشتن داری-وفاداری-روح خدمتگذاری) را شرح دهد.	شناختی	درک و فهم					

شماره جلسه : ۵		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: کدهای حرفه ای در مامایی تدوین: گروه مامایی/ اخوان اکبری				
هدف کلی: دانشجویان با کدهای بین المللی اخلاق مامایی، جنبه قانونی کار مامائی: در ارتباط با حرفه و شغل (مجوز کار مامائی- حدود وظایف و اختیارات) ، قصورات و خطاهای پزشکی، تخلفات و جرایم شغلی در مامایی آشنا شود.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	آیتم های کدهای حرفه ای در مامایی را نام ببرد.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	ابعاد و مصادیق کدهای حرفه ای مامایی را توصیف کند.	شناختی	دانش					
۳	مقررات مربوط به اخلاق در مامایی و جوانب قانونی حرفه مامایی را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۴	با جنبه های قانونی اشتغال در دفتر مامایی آشنا شود.	شناختی	دانش					
۵	سازمان پزشکی قانونی و نحوه ارتباط ماما با سازمان را بشناسد.	شناختی	دانش					
۶	انواع قصورات پزشکی و جرایم شغلی در مامایی و پیامدهای آن را شرح دهد/ تحلیل کند.	شناختی	درک و فهم					

شماره جلسه : ۶		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: منشور حقوق بیمار و حقوق باروری تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو با منشور حقوق بیمار در ایران و جهان و حقوق باروری زنان آشنا شود.				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی بحث گروهی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	دانش	شناختی	با تاریخچه منشور حقوق بیمار آشنا شود.	(۱)
					دانش	شناختی	منشور حقوق بیمار در جهان را بیان کند.	(۲)
					دانش	شناختی	منشور حقوق بیمار در ایران را بیان کند.	(۳)
					دانش	شناختی	حقوق باروری را تعریف کند.	(۴)
					درک و فهم	شناختی	موارد حقوق باروری شامل ازدواج، سلامت جنسی، فرزندآوری، تنظیم باروری و ... را توضیح دهد.	(۵)
					درک و فهم	شناختی	مصادیق حقوق باروری در لیبر و زایمان را تشریح نماید.	(۶)

شماره جلسه : ۷		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: گزارش نویسی در مامایی تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو با نحوه گزارش نویسی ، اصول آن و خطاهای رایج آشنا شود.				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی بحث گروهی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	دانش	شناختی	هدف گزارش نویسی در مامایی و پرستاری را بیان کند.	۱
					دانش	شناختی	انواع گزارش در علوم پزشکی را توصیف نماید.	۲
					دانش	شناختی	اصول گزارش نویسی را توضیح دهد.	۳
					دانش	شناختی	خطاهای رایج در گزارش نویسی را بیان نماید.	۴
					درک و فهم		چندین گزارش استاندارد را مطالعه و تحلیل نماید.	۵
						شناختی	یک گزارش پرستاری برای کیس فرضی /یا بیمار واقعی در بالین تدوین کند.	۶

شماره جلسه : ۸		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: تاریخ، اخلاق، قوانین و حقوق در مامایی موضوع درس: مامایی در دنیا تدوین: گروه مامایی/ اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو با تحصیل، اشتغال و اختیارات مامایی در کشورهای مختلف آشنا شود.					
شماره	شماره	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
		۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی بحث گروهی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی			دانشجو در این بخش در گروه های چند نفره مامایی در یکی از کشورها را از نظر واحدهای درسی، طول مدت تحصیل، وظایف و اختیارات فارغ التحصیلان مامایی و فرصت های شغلی آن ارائه می دهند.	(۱)